

Sygn. akt IV CSK 105/21

POSTANOWIENIE

Dnia 22 września 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Owczarek

w sprawie z wniosku G. K.
przy uczestnictwie Gminy Miasta G.
o stwierdzenie zasiedzenia,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 22 września 2021 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawczyni
od postanowienia Sądu Okręgowego w G.
z dnia 6 sierpnia 2020 r., sygn. akt XVI Ca [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wnioskodawczyni G. K. złożyła skargę kasacyjną od postanowienia Sądu Okręgowego w G. z dnia 6 sierpnia 2020 r., którym oddalono jej apelację od postanowienia Sądu Rejonowego w G. z dnia 6 grudnia 2019 r., oddalającego wniosek o stwierdzenie zasiedzenia działki gruntowej położonej w G..

Sąd Najwyższy, oceniając - na podstawie art. 398⁹ § 1 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. - skargę kasacyjną z punktu widzenia podstaw przyjęcia jej do rozpoznania, zważył:

Skarżąca oparła skargę na przesłance wskazanej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., podnosząc, że dostrzegła w sprawie następujące zagadnienia prawne:

- Czy uiszczanie przez posiadacza na rzecz właściciela nieruchomości opłaty za bezumowne korzystanie z gruntu stanowi przejaw samoistnego posiadania nieruchomości w sytuacji, gdy formalny właściciel nie podjął wystarczających czynności zmierzających do dochodzenia roszczenia na podstawie art. 225 w zw. z art. 123 § 1 w zw. z art. 175 k.c.;

- Czy domaganie się od wnioskodawczyni i jej poprzedników prawnych uiszczania opłaty za bezumowne korzystanie z gruntu, w sytuacji gdy nieruchomość została zakupiona przed II wojną światową od właściciela będącego osobą fizyczną, a niedochowanie warunków formalnych nabycia nieruchomości zostało spowodowane wybuchem II wojny światowej, stanowi nadużycie prawa w myśl art. 5 k.c.?

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego, powołanie się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) powinno spełniać wymagania stawiane zagadnieniu prawnemu przedstawianemu Sądowi Najwyższemu przez sąd drugiej instancji w razie powstania poważnych wątpliwości (art. 390 § 1 k.p.c. - zob. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2014 r., I UK 361/13, z dnia 14 września 2012 r., I UK 218/12 - niepubl.), których nie można rozwiązać za pomocą powszechnie przyjętych reguł wykładni prawa (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 maja 2015 r., III CZP 16/15, z dnia 24 października 2012 r., I PK 129/12 - niepubl.). Kolejnym niezbędnym elementem uzasadnienia tej przesłanki jest wskazanie przepisu prawa, który wzbudził poważne wątpliwości (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 lipca 2014 r., II PK 257/13, niepubl.), a także różnych możliwych sposobów jego interpretacji, wynikających z judykatury lub piśmiennictwa, w tym również zajęcia przez samego skarżącego stanowiska co do rozstrzygnięcia sprawy oraz przyczyn wadliwości zaskarżonego orzeczenia (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 czerwca 2013 r., III SK 54/12, niepubl.). Wymagania tego nie można zastąpić postawieniem samych pytań do rozstrzygnięcia Sądowi Najwyższemu (zob. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 września 2011 r., I PK 52/11, niepubl.).

Zagadnienia prawne sformułowane przez stronę skarżącą nie mogą stać się przyczyną przyjęcia skargi do rozpoznania. Rostrzygnięcie pierwszego z nich nie mogłoby bowiem wywrzeć wpływu na ostateczny wynik sprawy. Przyczyną przyjęcia, że do roku 1990 r. posiadanie poprzedników prawnych wnioskodawczynie nie mogło mieć charakteru samoistnego nie była ocena uiszczania przez P. P. zapłaty za bezumowne korzystanie z gruntu jako czynności wykluczającej przyjęcie jego samoistnego posiadania, lecz fakt, że aż do 1990 r. uiszczana była opłata dzierżawna. Jak wynika z tekstu uzasadnienia zaskarżonego orzeczenia, Sąd odwoławczy nie wykluczył możliwości przyjęcia, że również posiadacz samoistny może uiszczać opłatę za bezumowne korzystanie z gruntu, niemniej w stanie faktycznym tej sprawy skutki ewentualnej zmiany podstawy posiadania zostały zniweczone poprzez uregulowanie należności za dzierżawę.

Odnosząc się zaś do drugiego zagadnienia, należy jeszcze raz podkreślić, że przyczyną przyjęcia, że posiadanie poprzedników prawnych wnioskodawczynie nie mogło mieć charakteru samoistnego przed 1990 r. nie było regulowanie przez nich opłat za bezumowne posiadanie gruntu, lecz uiszczanie opłat za jego dzierżawę. Z tej przyczyny również rozstrzygnięcie drugiego zagadnienia pozostawałoby bez wpływu na ostateczny wynik sprawy.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania.